

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

DEPARTAMENT DE GESTIÓ D'EMPRESES

FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS
DEPARTAMENT DE GESTIÓ D'EMPRESES

ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D' EMPRESES
2005/06

DISSENY ORGANITZATIU
2N CURS / 2N QUADRIMESTRE

PROFESSOR
ANTONI VIDAL SUÑÉ

OBJECTIUS GENERALS

- Introduir a l'alumne/a en els fonaments del disseny organitzatiu de l'empresa.
- Donar una visió de la gestió d'organitzacions des de la perspectiva de la direcció, facilitant instruments conceptuals i tècniques per entendre el funcionament de les organitzacions actuals.
- Dotar a l'alumne/a dels conceptes, eines i idees bàsiques de l'administració de l'estructura organitzativa.
- Dotar a l'alumne/a dels coneixements que el possibilitin analitzar, dissenyar i implantar estructures organitzatives capaces de respondre als requeriments de les estratègies empresarials i les aspiracions humanes actuals.
- Despertar l'interès de l'alumne/a pels problemes interns de l'empresa actual.
- Activar la capacitat d'aprenentatge de l'alumne/a per aconseguir coneixements, habilitats, capacitats i actituds pràctiques i de reflexió per tal de desenvolupar una gestió interna eficient d'empreses i organitzacions en un context complex.

PROGRAMA ANALÍTIC

TEMA 1 ELEMENTS BÀSICS DE DISSENY DE L'ORGANITZACIÓ

- 1.1. L'empresa com a coalició de participants.
- 1.2. Concepte, definicions, classificació i elements de les organitzacions.
- 1.3. L'organització com a sistema obert.
- 1.4. Formes organitzacionals: organigrames.
- 1.5. Organitzacions mecàniques i orgàniques.

TEMA 2 PARÀMETRES DE DISSENY ORGANITZATIU

- 2.1. Concepte i components de l'estructura organitzativa.
- 2.2. Els paràmetres de disseny segons Mintzberg.
- 2.3. La diferenciació de tasques.
- 2.4. Disseny dels llocs de treball.
- 2.5. Interdependència de tasques.
- 2.6. Integració i mecanismes de coordinació.
- 2.7. Autoritat, jerarquia, àmbit de control i òrgans staff.
- 2.8. Centralització i descentralització.

TEMA 3 FACTORS DE CONTINGÈNCIA

- 3.1. Fins i objectius.
- 3.2. L'adaptació a l'entorn.
- 3.3. Relacions entre estratègia i estructura.
- 3.4. El imperatiu de la tecnologia.
- 3.5. La repercussió del tamany de l'organització.
- 3.6. L'evolució de les organitzacions: el cicle de vida.
- 3.7. Cultura, poder i lideratge a l'organització.

TEMA 4 TIPUS DE DISSENYIS ORGANITZATIUS

- 4.1. Les configuracions estructurals de Mintzberg.
- 4.2. L'organització per funcions.
- 4.3. L'organització adhocràtica.
- 4.4. L'organització per processos.
- 4.5. L'organització horitzontal.
- 4.6. L'organització xarxa.
- 4.7. L'organització trèvol i federal.
- 4.8. L'organització virtual.
- 4.9. Districtes industrials i clusters.

TEMA 5 EL CANVI A L'ORGANITZACIÓ

- 5.1. Concepte de canvi o de desenvolupament organitzacional.
- 5.2. Tipus de canvi i resistències al canvi.
- 5.3. Models per al canvi.
- 5.4. Grups i equips de treball.
- 5.5. La reenginyeria de processos.
- 5.6. La teoria de recursos i capacitats: el factor humà a l'organització.
- 5.7. Responsabilitat corporativa i intel·ligència social.
- 5.8. La gestió del coneixement: la teoria de l'organització que aprèn.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

BRUNET, I.; VIDAL, A. (2004): *Empresa y recursos organizativos*. Madrid: Pirámide.

Bibliografia complementària

BUENO CAMPOS, E. (1997): *Organización de empresas: Estructura, procesos y modelos*. Madrid: Pirámide.

DAFT, R. L. (2000): *Teoría y diseño organizacional*, 6a edició. México: International Thomson.

DE LA FUENTE, J. M. *et al.* (1997): *Diseño organizativo de la empresa*. Madrid: Civitas.

HODGE, B. J.; ANTHONY, W. P.; GALES, L. M. (1998): *Teoría de la organización: Un enfoque estratégico*, 5a edició. Madrid: Prentice Hall.

MINTZBERG, H. (1984): *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel.

MINTZBERG, H. (2001): *Diseño de organizaciones eficientes*. Buenos Aires: El Ateneo.

MORALES GUTIÉRREZ, A. C. (2004): *Análisis y diseño de sistemas organizativos*. Madrid: Thomson-Civitas.

MORALES GUTIÉRREZ, A. C. (2000): *Arquitectura de sistemas organizativos*. Córdoba: ETEA.

WAGNER, J. A.; HOLLENBECK, J. R. (2004): *Comportamiento organizativo*. Madrid: Thomson-Paraninfo.

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura es desenvoluparà a partir de classes teòriques i pràctiques. A més, es recomana l'estudi de la bibliografia proposada i de les publicacions, per tal de poder seguir el curs de forma correcta i assolir una formació intel·lectual adequada. Tanmateix, a les classes teòriques, tot i que s'utilitzarà la lliçó magistral, es pretén defugir del monòleg del professor, impulsant la participació activa de l'alumnat. Les classes pràctiques consistiran en la resolució en grup de casos relacionats amb els continguts de l'assignatura.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNE

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà en un 60% de l'examen i en un 40% de la realització i lliurament d'activitats d'avaluació continuada.

Es realitzaran dos exàmens finals, un al juny i l'altre al setembre. L'examen constarà de part teòrica i de part pràctica al 50% (3 punts la teoria i 3 punts la pràctica). La part teòrica consistirà en preguntes tipus test, el qual constarà de 30 preguntes amb quatre opcions de resposta on només una és correcta. La correcció del test es realitzarà de la manera següent:

Preguntes correctes: + 1 punt

Preguntes incorrectes: - 0,33 punt

Preguntes en blanc: 0

La part pràctica de l'examen consistirà en la resolució de casos pràctics similars als realitzats a classe al llarg del curs.

De manera opcional i voluntària, per a la realització de l'examen, l'alumne podrà utilitzar els apunts de classe i/o els llibres que consideri oportuns (tenint en compte que en cap cas s'admetran llibres fotocopiats).

El 40% de la qualificació final corresponent a les activitats d'avaluació continuada (màxim 4 punts) s' obtindran de la realització a classe i lliurament de casos pràctics, comentari de lectures, etc. que es faran en grup (4-5 integrants) al llarg del curs, a les classes pràctiques. S'ha de tenir en compte que la nota d'avaluació continuada estarà en relació proporcional entre el nombre d'activitats lliurades i el nombre total d'activitats proposades (això significa, per exemple, que si només es lliuren la meitat de les activitats proposades el màxim de nota d'avaluació continuada que es pot obtenir serà la meitat dels 4 punts). La qualificació d'avaluació continuada serà l'única part de la nota que, en el seu cas, es guardarà per a la convocatòria de setembre (aquells que a la convocatòria de setembre vulguin millorar aquesta part de la qualificació podran optar per fer un treball monogràfic). Alternativament, aquells estudiants que no puguin assistir a classe podran accedir a aquests 4 punts d'avaluació continuada, realitzant un treball monogràfic en el qual s'hauran d'aplicar els conceptes estudiats al llarg del curs a l'anàlisi de l'estructura organitzativa d'una empresa, sent la data d'entrega del treball com a molt tard el mateix dia de l'examen corresponent (juny o setembre).

HORARI D'ASSIGNATURA

MO

HORARI DE CONSULTES

Antoni Vidal Suñé 1Q 2Q